

Migration and Integration (K001004)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (semester 1)

Engels

Gent

peer teaching

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Van de Putte, Bart

PS04

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

stptn

aanbodsessie

Educatieve Master of Science in de maatschappijwetenschappen (afstudeerrichting sociologie)

5

A

Master of Science in de sociologie

5

A

Uitwisselingsprogramma politieke en sociale wetenschappen

5

A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Migratie, integratie, segregatie, sociale demografie, interventies

Situering

Het opleidingsonderdeel maakt deel uit van de module Sociale Demografie binnen de Masteropleiding Sociologie. Het vak heeft als doel een analysekader voor migratie- en integratiegerelateerde problemen te bieden. Er is aandacht voor zowel macro-, meso- als micro-sociologische benaderingen.

Het opleidingsonderdeel richt zich op de competentie in de sociologie en de aanverwante wetenschappen, namelijk op:

M.1.1 Gevorderd inzicht in de begrippen, verklaringsmodellen, theorievorming en benaderingswijzen van de algemene sociologie kunnen aanwenden om nieuwe en complexe ideeën te analyseren en evalueren.

M.1.2 Gevorderde kennis in verschillende deelgebieden van de sociologie kritisch kunnen benutten.

M.1.3 De grenzen van sociologische benaderingen kunnen inschatten en deze constructief en innovatief benutten.

M.1.4 De houding hebben om kennis van ondersteunende wetenschappen bij de professionele activiteiten of onderzoek zelfstandig en kritisch te gebruiken.

M.1.5 De houding hebben om basiskennis van de randwetenschappen bij de professionele activiteiten of onderzoek origineel te gebruiken.

Aangezien het opleidingsonderdeel heel sterk gericht is op het doorgronden, interpreteren, wegen en besluiten trekken uit empirisch onderzoek, sluit het ook aan bij de wetenschappelijke competentie:

M.2.2 Zelfstandig en gebruik makend van theoretische inzichten, modellen en samenhangende interpretaties, een ruimere visie op de maatschappelijke werkelijkheid en kennis over sociaal-wetenschappelijke methoden en technieken, sociaal-wetenschappelijke vraagstellingen kunnen selecteren en formuleren.

Daarnaast is, gezien de actualiteitswaarde van het onderwerp, het opleidingsonderdeel heel sterk gericht op de maatschappelijke competenties:

M.5.1 Beleidsrelevantie en –implicaties van sociologische kennis en handelen kunnen inschatten.

M.5.2 Maatschappelijke consequenties (economisch, sociaal, cultureel) van nieuwe ontwikkelingen in relevante vakgebieden kunnen integreren in het eigen

wetenschappelijk werk.

M.5.3 Ethische en normatieve aspecten van de gevolgen en aannamen van wetenschappelijk denken en handelen kunnen integreren in het eigen wetenschappelijk werk.

M.5.4 Op deontologische wijze met de verworven kennis en inzichten bijdragen tot het welzijn van de samenleving en specifieke groepen.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel start met een inleidend overzicht van de geschiedenis, de determinanten en de vormen van migratie. Hoewel migratie vanuit een internationaal perspectief wordt behandeld, focussen we op voorbeelden uit de Belgische en Europese migratiegeschiedenis.

In het volgende deel van de cursus behandelen we de klassieke integratietheorieën (bv. assimilatietheorie, etnische enclave theorie, etnische grenzentheorie). Hierbij staan de volgende vragen centraal: Wat zijn de mogelijke integratie-uitkomsten in een samenleving? In welke mate zijn deze uitkomsten afhankelijk van het type migratie en van de sociologische context van de samenleving?

Vervolgens passen we deze vragen toe op verschillende thema's, bv:

- Huwelijkspatronen van etnische minderheden
- Etnische residentiële segregatie
- Sociaaleconomische posities van etnische minderheden
- Interetnische relaties en discriminatie
- Religieuze praktijken
- Sociale cohesie in een super-diverse samenleving

In het laatste deel van dit opleidingsonderdeel bespreken we verschillende strategieën die beleidsmakers kunnen volgen met betrekking tot migratie en integratie.

Voorbeelden van actuele vraagstukken zijn: Wat zijn de argumenten pro en contra open grenzen? Moet men een algemene migratiestop in Europa invoeren? Hoe kunnen interetnische relaties gestimuleerd worden? Moeten we religieuze symbolen in de samenleving toelaten of niet? Waarom volgen zoveel jonge moslims de loggroep van IS? Moeten we etnische quota invoeren als een vorm van positieve discriminatie? Moeten we etnische enclavevorming in de maatschappij verhinderen of net aanmoedigen?

Het doel van het vak is het leren opstellen van een interventieplan.

Begincompetenties

Met succes gevolgd hebben van de opleidingsonderdelen 'demografie' en 'historische sociologie', of de beoogde competenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

Inzicht hebben in de oorzaken van integratie en segregatie, door het kunnen plaatsen in de maatschappelijke context en door het kunnen aanduiden van het verband met sociale veranderingen.

Het integreren van de theorieën en bevindingen inzake de determinanten van integratie en segregatie in een overkoepelend verklaringsmodel.

Inzicht hebben in de gevolgen van integratie en segregatie, zowel op macro-, meso- als microniveau.

Het kritisch kunnen interpreteren van resultaten van migratie en integratie-onderzoek.

Het concreet kunnen toepassen van alle opgedane kennis bij de duiding van maatschappelijke fenomenen die we observeren in de dagdagelijkse realiteit.

Het kunnen formuleren van een kritische visie op de migratie- en integratieproblematiek, zowel ten opzichte van experts als ten aanzien van de samenleving.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Migration and Integration

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

- 1 Massey, D., Arango, J., Hugo, G. et al. (1993). Theories of international migration: a review and appraisal. *Population and Development Review*, 19, 431-466.
- 2 Zhou, M. (1997). Segmented Assimilation: Issues, Controversies, and Recent Research on the New Second Generation. *International Migration Review*, 31, 975-1008.
- 3 Portes, A. & Manning, R. (1986). The immigrant enclave: theory and empirical examples. In: Olzak, S. & Nagel, J. (Eds.). *Competitive ethnic relations*. Orlando: Academy Press.
- 4 Alba, R. (2005). Bright versus blurred boundaries: second generation assimilation and exclusion in France, Germany and the United States. *Ethnic and Racial Studies*, 28, 20-49.
- 5 Kalmijn M. & van Tubergen F. (2006). Ethnic Inter-marriage in the Netherlands: confirmations and refutations of accepted insights. *European Journal of Population*, 22, 371-397.
- 6 Van Kerckem, K. & Van der Bracht, K. & Van de Putte, B. (2013). Transnational Marriages on the Decline: Explaining Changing Trends in Partner Choice among Turkish Belgians. *International Migration Review*, 47, 1006-1038.
- 7 Bolt, G. & Van Kempen, R. (2010). Ethnic segregation and residential mobility: relocations of minority ethnic groups in the Netherlands. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36, 333-354.
- 8 Wacquant, L. (2012). A Janus-face institution of ethnoracial closure: a sociological specification of the ghetto. In: Hutchison, R. & Haynes, B. (eds.). *The Ghetto. Contemporary global issues and controversies*. Boulder: Westview Press.
- 9 Bonacich, E. (1972). A theory of ethnic antagonism: the split labor market. *American Sociological Review*, 37, 547-559.
- 10 Pager, D., Shephard, H. (2008). The sociology of discrimination: racial discrimination in employment, housing, credit and consumer markets. *Annual Review of Sociology*, 34, 181-209.
- 11 Pettigrew, T. (1998). Intergroup contact theory. *Annual Review of Psychology*, 49, 65-85.
- 12 Voas, D. & Fleischmann, F. (2012). Islam moves west: religious change in the first and second generations. *Annual Review of Sociology*, 38, 525-545.
- 13 Franken, L. & Loobuyck, P. (2013). Is active state support for religions and worldviews compatible with the liberal idea of state neutrality? A critical analysis of the Belgian case. *Journal of Church and State*, 55, 478-497.
- 14 Kymlicka, W. (2003). Multicultural states and intercultural citizens. *Theory and research in education*, 1, 147-169.
- 15 Vertovec, S. (2007). Super-diversity and its implications. *Ethnic and Racial Studies*, 30, 1024-1054.
- 16 Putnam, R. (2007). E Pluribus Unum: Diversity and community in the twenty-first century. *Scandinavian Political Studies*, 30, 137-174.
- 17 Portes, A. & Vickstrom, E. (2011). Diversity, social capital, and cohesion. *Annual Review of Sociology*, 37, 461-479.
- 18 Verkuyten, M. & Martinovic, B. (2012). Immigrants' national identification: meanings, determinants and consequences. *Social Issues and Policy Review*, 6, 82-112.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Slides en handouts zijn van lesgevers beschikbaar via Minerva.

(Goedgekeurd)

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Mondeling met schriftelijke voorbereiding

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie (tijdens de officiële examenperiode, 90% of 18 punten op 20).

Niet periodegebonden evaluatie: 10% of 2 punten op 20

Studenten kunnen niet slagen indien ze niet slagen voor de periodegebonden evaluatie